

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 20 април 2021 г.
(OR. en)

Междуинституционално досие:
2018/0328(COD)

5628/2/21
REV 2 ADD 1

CYBER 13
TELECOM 25
COPEN 35
COPS 33
COSI 14
CSC 26
CSCI 13
IND 25
RECH 36
ESPACE 6
CODEC 92
PARLNAT 92

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

Относно: Позиция на Съвета на първо четене с оглед на приемането на РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността и на мрежа от национални координационни центрове

- Изложение на мотивите на Съвета
- прието от Съвета на 20 април 2021 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 12 септември 2018 г., в контекста на своята стратегия за цифров единен пазар, Комисията прие и предаде на Съвета и на Европейския парламент предложението¹ за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността и на мрежа от национални координационни центрове с правно основание на акта член 173, параграф 3 и член 188 от ДФЕС.
2. Целта на предложението е да се помогне на ЕС да запази и развие технологичния и промишления капацитет в областта на киберсигурността, необходим, за да защити своя цифров единен пазар. Предложението предвижда създаването на структури на три институционални равнища: мрежа от национални координационни центрове (на национално равнище), експертна общност в сферата на киберсигурността (на равнището на заинтересованите страни) и Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността (на равнището на ЕС). Експертният център ще управлява свързаната с киберсигурността финансова подкрепа от бюджета на ЕС и ще улеснява съвместните инвестиции на ЕС, държавите членки и промишлеността с цел повишаване на киберсигурността на ЕС.
3. На 17 септември 2018 г. Комисията представи предложението на Хоризонталната работна група по въпроси на кибернетичното пространство (по-нататък „работната група“); това беше последвано от разглеждане на оценката на въздействието в работната група на 28 септември 2018 г. Обсъждането на самото предложение в работната група започна на 28 септември 2018 г. по време на австрийското председателство и продължи по време на румънското, финландското, хърватското и германското председателство.
4. Европейският икономически и социален комитет прие своето становище² по предложението на 23 януари 2019 г. ЕИСК приветства инициативата на Комисията, оценявайки я като важна стъпка в разработването на промишлена стратегия за киберсигурността и стратегическа крачка към постигането на стабилна и всеобхватна цифрова самостоятелност.

¹ 12104/18.

² 5898/19.

5. В Европейския парламент досието беше поверено на Комисията по промишленост, изследвания и енергетика (ITRE), а г-жа Julia REDA (ITRE, Greens/EFA) беше определена за докладчик. Докладът беше приет на 19 февруари 2019 г. в комисията ITRE и одобрен от Парламента по време на пленарната сесия през март 2019 г. На 17 април 2019 г. Парламентът прие позицията си на първо четене с 112 изменения на предложението на Комисията с 489 гласа „за“, 73 гласа „против“ и 56 гласа „въздържал се“. След изборите за Европейски парламент за нов докладчик беше определен г-н Rasmus ANDRESEN (ITRE, Greens/EFA).
6. На 13 март 2019 г. Корепер даде мандат³ за започване на преговори с Европейския парламент. Оттогава бяха проведени пет триалога: на 13 и 20 март 2019 г. по време на румънското председателство, на 25 юни 2020 г. по време на хърватското председателство и на 29 октомври и 11 декември 2020 г. по време на германското председателство.
7. Първият триалог се състоя на 13 март 2019 г. в Страсбург и не доведе до обсъждане по същество. Двете страни представиха позициите си и основните промени, съдържащи се в техните съответни предложения, и постигнаха съгласие по следващите стъпки и графика. Съзаконодателите потвърдиха твърдия си ангажимент да постигнат споразумение във възможно най-кратък срок.
8. Вторият триалог се състоя на 20 март 2019 г. в Брюксел, като на него бяха обсъдени въпросите, определени като политически по време на първото техническо заседание, главно мисията и задачите на Експертния център, финансирането и управителния съвет. Румънското председателство основа подхода си на мандата, получен за първия триалог. Вторият триалог разкри положителното отношение и на двете страни, тъй като беше демонстрирана гъвкавост по редица въпроси и бяха дадени насоки на техническо равнище, за да се постигне по-нататъшен напредък по компромисния текст.

³ 7583/19.

9. На 3 юни 2020 г. Корепер одобри преразгледан мандат за преговори с Европейския парламент⁴. На 25 юни 2020 г. в края на хърватското председателство се проведе трети триалог с цел Европейският парламент да бъде информиран за основните изменения в новия мандат на Съвета с акцент върху: 1) мисията, целите и задачите на Експертния център, 2) неговата структура, 3) финансовите разпоредби и 4) експертната общност в сферата на киберсигурността.
10. По една от позициите на Съвета относно правото на глас в Управителния съвет на центъра беше взето решение в Съвета по време на германското председателство. На 22 юли 2020 г. Корепер прие преразгледан мандат, в който се изяснява обхватът на правото на вето на Комисията.
11. Друг нерешен въпрос – за седалището на Експертния център, беше разрешен успоредно със заседанието на Корепер на 28 октомври 2020 г. от представителите на правителствата на държавите членки, които постигнаха съгласие по процедура за избор на седалище на Експертния център⁵. Решението за седалището беше взето от представителите на правителствата на държавите членки успоредно със заседанието на Корепер на 9 декември 2020 г. За седалище беше избран Букурещ (Румъния).
12. На четвъртия триалог, проведен на 29 октомври 2020 г., беше даден широк мандат на техническото равнище за намиране на компромиси по оставащите нерешени въпроси. На няколко технически срещи бяха намерени компромиси по повечето въпроси.
13. На петия и последен триалог, проведен на 11 декември 2020 г., Съветът и Европейският парламент постигнаха предварително споразумение в съответствие с мандата, подновен от Корепер на 9 декември 2020 г. На 18 декември 2020 г. Корепер одобри окончателния компромисен текст, договорен на триалого.

⁴ 8315/20.

⁵ 13405/20.

II. ЦЕЛ

14. Настоящото предложение предвижда създаването на Експертен център, който ще бъде основният инструмент на ЕС за обединяване на инвестициите в научни изследвания, технологии и промишлени разработки в областта на киберсигурността. Той ще предоставя и финансова подкрепа, свързана с киберсигурността, от програмите „Хоризонт Европа“ и „Цифрова Европа“. Както беше посочено по-горе, в предложението се предвижда и създаването на мрежа от национални координационни центрове и експертна общност в сферата на киберсигурността.
15. Експертния център ще има управителен съвет, съставен от представители на държавите членки и на Комисията, който ще определя общата насока на дейността на Центъра и ще гарантира, че той изпълнява своите задачи в съответствие с регламента. Целта на Центъра ще бъде да се осигури по-добра координация между научните изследвания и иновациите, а също и внедряване на стратегии на равнище ЕС и на национално равнище, както и да се даде възможност на държавите членки да вземат решения, свързани с техните вноски за съвместни действия.
16. Експертният център ще може:
- i) да осъществява действия в областта на научните изследвания и иновациите (подкрепени от „Хоризонт Европа“), както и действия за изграждане на капацитет (подкрепени от „Цифрова Европа“), в съответствие с горепосоченото управление (т.е. Комисията и държавите членки).
 - ii) да подкрепя съвместно с държавите членки изграждането и възлагането на обществени поръчки за съвременно оборудване, инструменти и инфраструктура за данни в областта на киберсигурността в Европа и да гарантира широко разпространение на най-новите решения за киберсигурност в цялата икономика; за тази цел Експертният център ще може също така да улеснява съвместното придобиване на капацитет от името на държавите членки.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

A. ПРОЦЕДУРЕН КОНТЕКСТ

17. Европейският парламент и Съветът проведоха преговори с оглед на постигането на споразумение на етапа на позицията на Съвета на първо четене („бързо споразумение на второ четене“). Текстът на позицията на Съвета на първо четене отразява компромисния пакет, договорен между двата съзаконодателни органа с подкрепата на Комисията.

Б. ОБОБЩЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ВЪПРОСИ

18. Основните изменения в сравнение с първоначалното предложение на Комисията, които бяха договорени от двата съзаконодателни органа, са:
- 1) в различни разпоредби беше въведена компромисна формулировка, за да се приведе текстът в съответствие с разпоредбите на регламента за „Цифрова Европа“ и регламента за „Хоризонт Европа“, тъй като Експертният център ще управлява свързаната с киберсигурността финансова подкрепа от програмите „Хоризонт Европа“ и „Цифрова Европа“;
 - 2) посочването на седалището на Експертния център в правните разпоредби на регламента (член 1) беше заличено. Вместо това беше добавено ново съображение (20);
 - 3) бяха добавени редица понятия с подходящи определения, като например „киберзаплаха“, „съвместно действие“, „непарична вноска“ и „Европейски цифров иновационен център“;
 - 4) Беше добавено понятието „Програма“, означаващо по-точно всеобхватна и устойчива промишлена, технологична и научноизследователска стратегия за киберсигурност, в която се определят стратегически препоръки за развитието и растежа на европейския промишлен, технологичен и научноизследователски сектор на киберсигурността и се фиксират стратегическите приоритети за дейността на Експертния център.

- 5) задачите на Експертния център, които първоначално бяха определени в един член заедно с целите, сега са изложени в специален член и се прави разграничение между стратегическите задачи и задачите по изпълнението на Центъра;
- 6) ролята на ENISA беше засилена. ENISA ще бъде постоянен наблюдател в управителния съвет на Експертния център и може да предоставя съвети и информация при изготвянето на Програмата и годишните и многогодишните работни програми;
- 7) бяха въведени нови разпоредби по отношение на националните координационни центрове, по-специално относно определянето на центрoвете и оценката на Комисията,
- 8) задачите на управителния съвет бяха доразвити, по-специално по отношение на приемането на Програмата и годишните и многогодишните работни програми;
- 9) правилата за гласуване на управителния съвет на Експертния център бяха изменени и беше установен принципът „един член – един глас“, вместо първоначалната разпоредба в предложението на Комисията, в която се посочва, че ЕС следва да притежава 50% от правата на глас. Въпреки това, за някои решения, свързани с изпълнението на бюджета на Съюза, както и по отношение на годишната и многогодишната работна програма и методиката за изчисляване на вноските на държавите членки, Комисията ще разполага с 26% от правата на глас; Управителният съвет взема своите решения с мнозинство от най-малко 75% от всичките си членове.
- 10) Промишленият и научен консултативен съвет беше променен на Стратегическа консултативна група, която ще предоставя становища въз основа на редовен диалог между Експертния център и експертната общност в сферата на киберсигурността;
- 11) Експертната общност в сферата на киберсигурността ще се състои от колективни органи/организации и няма да включва физически лица; като компромис Експертният център и неговите органи ще могат да използват експертния опит на физически лица в качеството им на *ad hoc* експерти;

12) бяха добавени нови членове относно баланса между половете (член 35) и относно правосубектността на Експертния център (член 39).

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

19. Позицията на Съвета на първо четене отразява компромисния пакет, договорен между Съвета и Европейския парламент с подкрепата на Комисията.
 20. Съветът смята, че позицията му на първо четене представлява балансиран пакет и че след като бъде приет, новият регламент ще играе ключова роля за по-нататъшното развитие на технологичния, промишления и научноизследователския капацитет на ЕС в областта на киберсигурността.
-